

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

OUR EDITION OF THE PALESTINIAN TALMUD

COMPARED WITH THE LEYDEN MS.

By L. GRÜNHUT, Jerusalem.

IT has been repeatedly maintained that the *editio princeps* of the Palestinian Talmud (Venice, 1523) was based on the Leyden MS. Z. Frankel was the first to promulgate this view in his *Jerushalmi*, Vienna, 1873, p. vii. However, this assertion can hardly be regarded as decisive. 'To Frankel, the commentator of the Palestinian Talmud,' as I have said elsewhere (*ZDPV.*, 1909, 183), 'who started out with the conviction that none of the manuscripts subsequent to the thirteenth century are correct, it may have been of no moment whether, for instance, a word begins or ends with א in one place and with ה in another . . .'

More precise is the opinion of Strack on this question, in his *Einleitung in den Talmud* (reprinted from the *Real-Encyclopädie für protestantische Theologie*, 2nd ed., vol. XVIII), 1887, p. 49. He says: '(b) Palästinischer Talmud. 1. Die einzige Hs. von bedeutendem Umfang ist die in Leiden Scaliger 3 . . . Dieses MS. war eines der vier für den ersten Druck des paläst. Talmuds benutzten und zwar, wie Vergleichung mit der Ausgabe zeigt, das für das beste gehaltene; die drei andern scheinen nicht mehr vorhanden zu sein . . .' (Comp. herewith the postscript of the editor of the *editio princeps*, end of tractate נדרה).

Accordingly, Strack is not of the view that the first edition of the Palestinian Talmud was printed from the Leyden MS., as indeed this would contradict the above-mentioned postscript; only this much he assumes as established, that in the preparation of that edition, besides three other manuscripts which now, as it seems, no longer exist, also the Leyden MS. was used. This may be true; but whoever maintains Frankel's view is in the wrong. I have before me one chapter of the Palestinian Talmud printed from the Leyden MS., the eighth chapter of *Shabbat*, published as a dissertation for the doctorate by Isaac Levy, Breslau, 1891.¹ A comparison of this edition with the *editio princeps* goes far to disprove the above-mentioned hypothesis. In the following the two texts are contrasted:

MS. LEYDEN.	ED. PRINC.
פרק שביעי	() ²
על הכתות	על הכתית
ב' לעשות אוון לקופת גמי לעשות	ב' לעשות [ממנו] אוון לקופה גמי
תלוי	לעשות תלאי
לכתוב עליו קשר מוכסים חייב	לכתוב עליו קשר מוכסין
	[המוציא קשר מוכסין] חייב
ג' דיו כדי לכתוב שתי	ג' דיו כדי לכתוב [עליו] שתי
אותות	אותיות
ד' ליתן בראש	ד' [דבק כדי] ליתן בראש
כדי לעשות כנכול	כדי לעשות כלכול

¹ The full title is *Der achte Abschnitt aus dem Tractate Sabbath (Babli und Yeruschalmi) übersetzt und philologisch behandelt nebst Wiedergabe des Textes des Yeruschalmi nach dem Leydener Manuscript.*

² The round brackets indicate the missing פרק שביעי. In reality, however, it should be named שמיני, since indeed it is the eighth and not the seventh פרק.

³ The large letters indicate the number of the mishnah.

ה' כחותם המרצפין	ה' כחותם המרצופין
ונתונה בפלם	ונתונה באילפם
ו' עצם כדי לעשות תורווד	ו' עצים ⁴ כדי לעשות תרווד
כדי לגדור	כדי לגרוד
אמר לי ר'	אמר לו רבי
[הלכה א': ר' זעירא]	[המוציא יין כדי מויגת הכוס כו']
	רבי זעורא
" "	" "
ר' יוסי בר	רבי יוסה בר'
אם שותה אותן	אם [הוא] שותה אותן
here entered by a second hand	תני [מבושל כדי תבל]
יודא בי ר'	יודה בי רבי
מטרונא, אפוי נהורין	מטרונה, אפוי נהירין
added as marginal gloss	[סליק לגבי א"ל מאי אוריתא חדתא שמעת]
ויהיו (?) חייד תלואים לך	והיו חייד תלויים לך
דם שריץ	דם השריץ
אמר רב יוסף מן	אמר רב יוסף מאן
[רב] אבדומה נחיתה	רב אבדומה נחיתה ⁵
למצניעהון	למצניעיהון
ותנינן על דרבנן	ותני כן על דרבנן
[הלכה ב': ... כו']	ב' ... לקופה כו'
לעשות צפירה	לעשות צפורה
ואם לעצים	אם לעצים
תניי תני	תניי תני
[חוב]	הוציא שטר חוב ⁶

⁴ Read in accordance with the manuscript: עצם.

⁵ Comp. Frankel, *Introductio in Talmud Hierosolymitanum*, s.v. רב I. אבדומא.

⁶ The editor objects to the reading משהראוהו, not being aware of the Tosefta Shabbat 9, 'Why should he present a promissory note to his creditor?' simply, as pointed out by Rashi (b. Shabbat 79a), in order to show his creditors that he is an honest man!

[הלכה] ג [כו']	ג' . . . קמיע כו'
כחול כדי	כחול כדי
ויוצאת לשוק	ויוצא לשוק
"	"
לבבתיני	לבבתיני
[הלכה] ד	ד'
[הלכה] ה . . . [כו']	ה' קנה . . . כו'
ר' זעורה בעי עד	רבי זעורה בעי [ניחא] עד
[הלכה] ו	ו'
מהו חף	מהו חף
ר' אילא בשם ר' ינאי	רבי אילא בשם רבי ינאי ישנו
שנו כמלוא רגל מדוכה	כמלוא רגל מדוכה קטנה של
קטנה של בשמים? א"ר	בשם אמר רבי יוסה לא אמרו
יוסה לא אמרו אלא של	אלא של בושם
בושם	
ר' חנניא	רבי חנניה
[הלכה] ז [חרש כל שהוא] ר'	ז' [חרש כדי ליתן בין פצים כו']
יוחנן	רבי יוחנן
appears here as marginal gloss	[תני רבי שמעון בן יוחי מסייע לרבי שמעון בן לקיש] ⁸

Such is the extent of the variations of the two texts, not to mention minor and unimportant discrepancies. And all this is found in a single chapter! Can it still be maintained that the one text had descended from the other? The future student of the Palestinian Talmud will certainly reap a rich harvest from the Leyden Codex when examined in its entirety.

⁷ Tosafot b. Shabbat 81 a, s. v. **ואם** read **בשמים**. Comp. also Alfasi, *ad loc.*

⁸ I have not been able to locate this Baraita, whereas the preceding . . . ומקדשין . . . מוהן : Tosefta Kelim 7, end : (ר' חייה) תני. Grünhut, *Israelit. Mschr.* (supplement to *Die Jüd. Presse*), 1907, No. 13, p. 51 a. At any rate the reading of the manuscript is more correct. To discuss other emendations is beyond my aim, nor is this the place for it.